

Protokoll 9/2025

fört vid Äldrenämndens sammanträde tisdagen den 21 oktober 2025 kl. 16:35-16:45, Älvsjö Stationsgata 21, plan 2, rum 270

Ledamöter

Robert Mjörnberg (V) Ordförande
Nike Örbrink (KD) Vice ordförande
Felix Finnveden (S)
Sven Britton (S)
Britten Lagerkvist Tranströmer (S)
Inger Gretzer Qvick (V)
Vivianne Gunnarsson (MP)
Hugo Laigar (M)
Anette Hellström (M)
Liliane Åkerlund (SD)
Margita Jacobsson (L)
Thomas Wihlman (C)
Gabriel Rindborg (S) ersätter Norma Aranda de Gutiérrez (S)

Ersättare

Paul Bodén (S)
Magnus Ivarsson (V)
Karin Södergren (V)
Kristina Ekelund (M) §§1-5
Basu Alam (M)
Åke Nordström (SD)
Rosie Rothstein (L)
Malin Frick (C)

Övriga närvarande

Karin Bülow Förvaltningschef
Jonna Hermansson Avdelningschef
Carl Smitterberg Enhetschef
Ulrika Lindhe Nämndsekreterare
Marcus Björk Borgarrådssekreterare

Justerare

Robert Mjörnberg, Nike Örbrink

Datum för justering

2025-10-28

Paragraf

§§1-12, §§17-23

Sekreterare

Ulrika Lindhe Gare

**§ 1
Närvarande****Beslut**

Närvaro tas och fastställs i enlighet med sida 1 av protokollet.

§ 2
Val av justerare**Beslut**

Äldrenämnden utser vice ordförande Nike Örbrink (KD) att justera protokollet jämte ordförande Robert Mjörnberg (V).

Protokollet justeras senast tisdagen den 28 oktober.

§ 3**Anmälan av protokollsjustering från äldrenämnden den
25 september 2025**

ALD 2025/68

Beslut

Äldrenämnden lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/68-20 Signerat protokoll §§ 1-7, 9-12, 14-22
- ALD 2025/68-20.1 Signerat protokoll §§ 8, 13

§ 4**Anmälan av övriga frågor samt fastställande av dagordning****Beslut**

Inga övriga frågor anmäls och punkt 23 utgår därmed. I övrigt fastställer äldrenämnden den utsända föredragningslistan.

§ 5**Inkomna skrivelser från nämndens ledamöter och ersättare**

Liliane Åkerlund (SD) lämnar in en skrivelse med rubriken: "Skrivelse om familjevård", diarienummer ALD 2025/460

Beslut

Äldrenämnden beslutar att överlämna skrivelsen till förvaltningen för beredning.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att skrivelsen överlämnas till förvaltningen för beredning.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) finner att nämnden beslutar att överlämna skrivelsen till förvaltningen för beredning.

Skrivelse om familjevård

För många äldre kan ensamhet, otrygghet eller svårigheter att klara sig i hemmet leda till behov av stöd i annan boendeform. Samtidigt finns det äldre som inte behöver eller önskar flytta till ett särskilt boende, utan skulle kunna må väl av en mer hemlik och personlig miljö med omsorg i mindre skala.

I dag erbjuder staden särskilda boenden, korttidsplatser och hemtjänst, men det finns ingen motsvarighet till den form av familjevård för äldre som finns i andra nordiska kommuner.

I Österbottens välfärdsområde i Finland erbjuds familjevård som ett alternativ till institutionsvård, där en äldre person får bo i ett familjehem och bli en del av familjens vardag. Familjevårdaren har genomgått utbildning och står under handledning och uppföljning av kommunen. Syftet är att erbjuda trygghet, gemenskap och individuellt anpassad omsorg i en lugn och hemlik miljö.

En modell liknande den i Österbotten skulle kunna komplettera stadens nuvarande äldreomsorg och ge fler äldre möjlighet till en boendeform mellan hemtjänst och särskilt boende.

Mot bakgrund av detta vill vi ställa följande fråga till förvaltningen:

1. Hur ser förvaltningen på möjligheten och förutsättningarna för att införa familjevård för äldre som ett alternativ inom stadens äldreomsorg?

Liliane Åkerlund (SD)

Åke Nordström (SD)

§ 6**Äldredirektörens information**

Äldredirektör Karin Bülow informerar om att kommunfullmäktiges partikanslier i stadshuset kommer att få information om äldreboendeplaneringen.

Vidare anger hon att äldreförvaltningen har lämnat en hemställan till socialdepartementet tillsammans med Storsthlm om God och nära vård. Hemställan har delgetts nämnden under punkten ”Inkomna och utgående handlingar enligt lista m.m”. Äldredirektören och bl.a. äldrenämndens ordförande samt Storsthlms presidium kommer att ha ett möte med regeringskansliet fredagen den 24 oktober.

Vidare anger hon att äldreförvaltningen är i slutfasen med kvarvarande anbudsgivare angående upphandling om nytt utförarsystem i staden. Eventuell förhandling mellan facklig organisation och arbetsgivaren (MBL) kommer att ske nästa vecka. De som inte vinner kan överpröva.

§ 7**Stadsövergripande äldreboendeplan 2026 med utblick mot 2050**

ALD 2025/326

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens förslag till stadsövergripande äldreboendeplan år 2026 med utblick mot år 2050 och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Thomas Wihlman (C) föreslår att nämnden beslutar enligt det gemensamma förslaget från Kristdemokraterna, Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Varje kommun har ett ansvar för att planera för bostadsförsörjningen i kommunen. När det gäller äldre människor, har kommunen ett särskilt ansvar att tillhandahålla särskilda boendeformer för äldre som behöver omsorg och stöd. I Stockholms stad har äldrenämnden kommunfullmäktiges uppdrag att på en stadsövergripande nivå samordna planeringen av särskilda boendeformer, det vill säga vård- och omsorgsboende, servicehus och korttidsboenden.

I äldrenämndens uppdrag ingår att sammanställa en årlig stadsövergripande äldreboendeplan. I planen görs en prognos för behoven av vård- och omsorgsboende och korttidsboende. Planen innehåller också en beskrivning av aktuell kapacitet vad gäller tillgången till platser. 2026 års äldreboendeplan finns som bilaga till detta tjänsteutlåtande.

I framskrivningen av behov har nulägesalternativet i Swecos prognosmodell använts, vilken baseras på antagandet att nuvarande nivåer på omsorgskonsumtion kommer att kvarstå och att det ökade behovet relateras till den demografiska utvecklingen.

Andelen 65 år och äldre kommer att öka kraftigt under de kommande decennierna, vilket innebär stora utmaningar för samhället. Störst påverkan på äldreomsorgen har utvecklingen inom åldersgruppen 80 år och äldre. Enligt aktuell befolkningsprognos för Stockholms stad förväntas denna åldersgrupp fördubblas under prognosperioden, från cirka 7 500 år 2024 till cirka 19 700 år 2050.

Baserat på aktuellt antal tillgängliga platser inom stadens eget bestånd, aktuella nyttjandegrader i privat regi och planerade nytillskott, uppskattas att staden kommer att ha tillgång till cirka 7 000 platser i särskilt boende (exklusive servicehus) år 2040. Behovet beräknas uppgå till cirka 9 700, vilket innebär ett underskott på drygt 2 500 platser. År 2050 beräknas underskottet till cirka 4 800 platser, vilket motsvarar cirka 60 normalstora boenden med 80 platser.

Den sammanfattande slutsatsen i 2026 års äldreboendeplan är att det kommer att råda brist på platser i särskilda boendeformer för äldre såväl i närtid som på längre sikt och det är av stor vikt att ytterligare platser tillskapas genom nyproduktion. Utöver det behöver olika lösningar övervägas och planeras. Det kan till exempel handla om att fortsatt inventera tomställda platser, undersöka möjligheter till förtätning i befintliga vård- och omsorgsboenden, men också om att se över kösystem och valfrihetssystem så att dessa fungerar optimalt.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/326-1 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande - Stadsövergripande äldreboendeplan 2026 med utblick mot 2050
- ALD 2025/326-1.1 Bilaga 1. Äldreboendeplan 2026 med utblick mot 20250
- ALD 2025/326-1.2 Bilaga 2. Bilaga 1 till Äldreboendeplan 2026: Om seniorbostäder
- ALD 2025/326-1.3 Bilaga 3. Bilaga 2 till äldreboendeplan 2026 Boverkets enkät år 2024

Äldrenämnden 21 oktober 2025

Ärende 7

Dnr: ALD 2025/326

Stadsövergripande äldreboendeplan 2026 med utblick mot 2050

Nike Örbrink (KD)
Hugo Laigar m.fl. (M)
Margita Jacobsson (L)
Thomas Wihlman (C)

Förslag till beslut:

1. Att delvisa godkänna äldreboendeplanen
2. Att därutöver anföra följande

Fram till 2040 beräknas gruppen över 80 år att fördubblas. Detta kräver stora satsningar och investeringar i äldreomsorgen – både i personal och fastighetsbestånd. Samtidigt vet vi att många i nuläget tackar nej till erbjudna bostäder då de inte motsvarar behov och önskemål. Detta trots att många äldre bor i bostäder som är föga anpassade för de funktionsnedsättningar som äldre ofta har.

Den äldres behov och förutsättningar måste självklart alltid vara i fokus för att säkerställa ett värdigt åldrande. Det innebär att de kommande äldrebostäderna måste vara flexibla, ha tillgång till uteplatser/utevistelse, möjliggöra socialt umgänge och olika typer av aktiviteter som fritidsintressen, kultur etcetera.

Våra partier har även tidigare påtalat den stora risken för brist på äldrebostäder och inskränkt valfrihet. Det är alldeles uppenbart att majoriteten inte tagit till sig varningssignalerna om äldres bostadsbehov och inte sett behoven av att ta krafttag för att undvika en mycket besvärlig situation framöver. Med det ständiga upprepadet om rådighet kan vi nu konstatera att det närmast handlar om rådlöshet och inte samarbete med till exempel olika aktörer och innovativa företag inom bostadssektorn.

Förvaltningen konstaterar också krasst att ”enligt behovsprognosen kommer behovet av vård- och omsorgsboenden inte att kunna tillgodoses inom stadens egen regi.”. Detta är ett faktum vi länge varnat för. Att vänstermajoriteten av rent ideologiska skäl envist håller fast vid den återinförda 60/40-principen gällande fördelning av vård- och omsorgsboenden mellan egen och privat regi, riskerar att resultera i ett stort underskott på platser i vård- och omsorgsboenden. Förvaltningen skriver om ett prognostiserat underskott på hisnande 4 800 platser (cirka 60 normalstora boenden) till år 2050. Vidare skriver förvaltningen att ”teoretiskt

skulle en större andel av behovet kunna tillgodoses genom privata ”LOV-platser”. Ändå tycks vänstermajoriteten välja brist över att låta fler privata aktörer tillgodose äldres behov i framtiden. Tvärtemot förvaltningens bedömning att beroendet av platser i privat regi snarare kommer att öka. Vänsterstyrets ideologiska ambitioner och verkligheten verkar inte gå helt i takt.

Vi vill däremot se breda investeringar i vård- och omsorgsboenden, seniorboenden och andra typer av profilboenden för att möta den demografiska utvecklingen. Stockholm måste leva upp till ambitionen om att vara en äldrevänlig stad.

Den sammanfattande slutsatsen i 2026 års boendeplan är således tyvärr att det kommer att råda brist på platser i vård- och omsorgsboenden i såväl närtid som på längre sikt. Tidplanerna har skjutits fram i samtliga projekt på grund av fördröjning och komplikationer gällande bland annat detaljplanearbetet och överklagan av dessa. Ett nybyggnadsprojekt med 100 platser i vård- och omsorgsboende i Riksby inom Bromma stadsdelsområde har också utgått sedan föregående års boendeplan.

Samtidigt pågår ett stort förändringsarbete kring stadens servicehus. Om servicehusen är i behov av renovering ska de självklart renoveras eller ombildas till annan vård- och omsorgsverksamhet. Det viktiga är att platserna inte permanent försvinner ur beståndet. Staden måste ta ansvar för att upprätthålla och på sikt öka kapaciteten inom äldreomsorgen, inte minska den.

Både staden och privata aktörer behöver dra sitt strå till stacken när det gäller tillskapandet av nya vård- och omsorgsboenden. Olika aktörer står inte i motsatsförhållanden till varandra, utan kompletterar varandra i den stora utbyggnad som kommer att behöva ske för att möta den demografiska utmaningen. För att privata aktörer ska vilja investera i nya projekt behövs hållbara långsiktiga regler. Samtidigt måste politiken reflektera över hur renoveringar och annat underhåll som också påverkar antalet platser ska hanteras för att kunna ge rimliga förväntansbilder till förvaltningar och i förlängningen de som bor och verkar i Stockholm

Vi tycker därför att det är allvarligt att staden riskerar att gå miste om helt nödvändiga investeringar i äldreomsorgen till följd av majoritetens ideologiska skygglappar. Våra partier välkomnar istället alla investeringar som kan förbättra äldreomsorgen för stockholmarna. Vi väljer att äldre ska få den omsorg de behöver, inte ideologiska feberdrömmar.

§ 8**Styrning av insatser utan behovsprövning under omställning enligt ny socialtjänstlag**

ALD 2025/310

Beslut

1. Äldrenämnden föreslår att kommunfullmäktige ger äldrenämnden, inom de ansvarsområden som anges i reglementet för äldrenämnden, till och med 31 december 2028, i uppdrag att i kommunfullmäktiges ställe besluta att
 - en insats inom socialtjänsten i Stockholms stad ska ges utan behovsprövning samt vilka eventuella villkor som ska gälla för att enskilda ska ta del av insatsen.
 - en insats utan behovsprövning på grund av särskilda skäl ska undantas från dokumentation av uppgifter som kan röja den enskildes identitet.
 - en insats utan behovsprövning inte längre ska ges utan behovsprövning.
2. Äldrenämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att inför beslut i facknämnd, i enlighet med punkt 1, ska stadsdelsförvaltningarna beredas möjlighet att lämna synpunkter.
3. Äldrenämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att beslutspunkterna 1 och 2 ovan ersätter kommunfullmäktiges beslut 16 juni 2025, dnr KS 2025/318, gällande återrapportering om insatser utan behovsprövning.

Särskilt uttalande

Margita Jacobsson (L) och Thomas Wihlman (C) lämnar ett gemensamt särskilt uttalande.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Den 16 juni 2025 beslutade kommunfullmäktige i fyra ärenden som avsåg socialtjänstens tillhandahållande av insatser utan behovsprövning enligt nya socialtjänstlagen (2025:400), SoL. Två

ärenden, efter gemensamt förslag av socialnämnden och äldrenämnden, avsåg de insatser som stadsdelsnämnderna och socialnämnden redan innan den nya socialtjänstlagen har tillhandahållit utan behovsprövning, dnr KS 2025/308 och dnr KS 2025/318. För dessa insatser beslutade kommunfullmäktige att insatserna, från och med 1 juli 2025 till och med 31 oktober 2026, får tillhandahållas utan behovsprövning i likhet med hur de tillhandahölls innan den nya socialtjänstlagen trädde i kraft 1 juli och att återrapportering om dessa insatser ska ske senast 30 september 2026.

Enligt socialtjänstlagen är det upp till varje kommuns socialnämnd att besluta om, och i så fall hur, möjligheten att ge en insats utan behovsprövning ska tillämpas i den egna kommunen. För att en insats ska kunna erbjudas utan behovsprövning enligt 11 kap. 5 § SoL krävs att socialnämnden fattar ett särskilt beslut om det. Ett sådant beslut gäller sedan för hela insatsen.

För att omställningen enligt ny socialtjänstlag ska hinna genomföras med stöd av de statliga medel som aviserats till och med år 2028 anser arbetsmarknadsförvaltningen, socialförvaltningen och äldreförvaltningen att det finns behov av en beslutsordning där respektive facknämnd, utifrån sitt reglemente, får i kommunfullmäktiges ställe besluta att

- en insats inom socialtjänsten i Stockholms stad ska ges utan behovsprövning samt vilka eventuella villkor som ska gälla för att enskilda ska ta del av insatsen.
- en insats utan behovsprövning på grund av särskilda skäl ska undantas från dokumentation av uppgifter som kan röja den enskildes identitet.
- en insats utan behovsprövning inte längre ska ges utan behovsprövning.

Facknämndernas beslut blir gällande för hela staden. Syftet med förslaget är att omställning ska kunna genomföras på ett effektivt sätt för hela stadens socialtjänst i enlighet med den nya socialtjänstlagen.

Innan beslut fattas i arbetsmarknadsnämnd, socialnämnd och äldrenämnd ska fackförvaltningarna ha inhämtat synpunkter från stadsdelsförvaltningarna. I de fall en insats endast ges av en facknämnd ska synpunkter ha inhämtats från de förvaltningar som berörs.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/310-1 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande - Styrning av insatser utan behovsprövning under omställning enligt ny socialtjänstlag

Äldrenämnden 21 oktober 2025

Ärende 8

Dnr: ALD 2025/310

Styrning av insatser utan behovsprövning

Thomas Wihlman (C)

Margita Jacobsson (L)

Särskilt uttalande:

Centerpartiet har tidigare pläderat för en förenkling och effektivisering av insatser enligt socialtjänstlagen, utifrån den nya lagens möjligheter.

Vi delar äldreförvaltningens syn att kommunfullmäktige ger äldrenämnden, inom de ansvarsområden som anges i reglementet för äldrenämnden, till och med 31 december 2028, i uppdrag att i kommunfullmäktiges ställe besluta att en insats inom socialtjänsten i Stockholms stad ska kunna ges utan behovsprövning samt vilka eventuella villkor som ska gälla för att enskilda ska ta del av insatsen och att en insats utan behovsprövning på grund av särskilda skäl ska undantas från dokumentation av uppgifter som kan röja den enskildes identitet.

Nämnden ska också kunna fatta beslut om att en insats utan behovsprövning inte längre ska ges utan behovsprövning, om sådana beslut visar sig ha påtagliga nackdelar.

Vi förutsätter också att återrapportering sker till nämnden, att en bedömning kan göras av hur den nya lagen fungerar i dessa avseenden och att frågan vid behov kan lyftas till kommunfullmäktige.

§ 9**Revisionsrapport nr 2/2025 Vård och omsorg vid
demenssjukdom**

ALD 2025/291

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över stadsrevisionens revisionsrapport nr 2/2025 Vård och omsorg vid demenssjukdom och överlämnar det till revisionskontoret.

Särskilt uttalande

Hugo Laigar (M) lämnar ett särskilt uttalande.

Margita Jacobsson (L) och Thomas Wihlman (C) lämnar ett gemensamt särskilt uttalande.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Revisionskontoret har granskat om vård och omsorg vid demenssjukdom följer Socialstyrelsens nationella riktlinjer samt kommunfullmäktiges uppdragsbeskrivningar.

Granskningen omfattade äldrenämnden samt stadsdelsnämnderna Farsta och Norra innerstaden.

Den samlade bedömningen av granskningen visade att vård och omsorg för personer med demenssjukdom på särskilt boende och inom hemtjänsten i kommunal regi i huvudsak utgår från nationella riktlinjer och kommunfullmäktiges uppdragsbeskrivningar. Det finns dock inte samma möjlighet att arbeta multiprofessionellt och teambaserat inom hemtjänsten. Vidare ser de att granskade stadsdelsnämnder behöver utveckla arbetet med att registrera i BPSD-registret samt fortsätta säkerställa att verksamheter inom äldreomsorgen är certifierade inom stjärnmärkt alternativt Silviacertifiering.

Det ses som angeläget att äldrenämnden och granskade stadsdelsnämnder fortsätter arbetet med att stärka samverkan med regionen då samverkan inte fungerar fullt ut vid upprättande av samordnad individuellplan (SIP) samt för att kunna möjliggöra ett helhetsperspektiv.

De granskade stadsdelsnämnderna Farsta och Norra innerstaden rekommenderas att:

- Utveckla registreringen av beteendemässiga och psykiska symptom vid demenssjukdom (BPSD) för samtliga vård och omsorgsboenden.

Äldrenämnden samt stadsdelsnämnderna Farsta och Norra innerstaden rekommenderas att:

- Fortsätta stärka samverkan med regionen gällande samordnad individuell plan (SIP).

Äldreförvaltningen ser positivt på att revisionskontoret gör bedömningen att äldrenämnden i allt väsentligt gör det som nämnden är ålagda att göra utifrån sitt ansvarsområde avseende vård och omsorg för personer med demenssjukdom. Vidare håller förvaltningen med revisionskontoret att samverkan med Region Stockholm fortsatt behöver stärkas för att säkerställa att den enskilde får en god och sammanhållen vård och omsorg i ordinärt boende. Äldrenämnden har ett pågående arbete för att utveckla samverkan kring SIP. I arbetet med omställningen till en god och nära vård och omsorg har även Stockholms stad tagit fram en stadsövergripande handlingsplan med fokusområden och aktiviteter där arbetet med SIP ingår.

Äldrenämnden inväntar även Myndigheten för vård- och omsorgsanalys som under 2025 har i uppdrag av regeringen att undersöka hur bestämmelserna om SIP tillämpas och påverkar enskilda och verksamheter. Dessutom ska Vård och omsorg i samverkan (VIS) som är ett länsövergripande forum för samverkan och beredning i frågor om hälsa, vård och omsorg mellan Storstockholm och Region Stockholm, fatta beslut om gemensamma arbetssätt gällande Lifecare SP och hur det ska användas vid upprättandet av SIP utanför utskrivningsprocessen.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/291-2 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande - Revisionsrapport nr 2/2025 Vård och omsorg vid demenssjukdom
- ALD 2025/291-2.1 Bilaga 1. Revisionsrapport nr 2 2025 Vård och omsorg vid demenssjukdom

Äldrenämnden 21 oktober 2025

Ärende 9

Dnr: ALD 2025/264

**Revisionsrapport nr 2/2025 Vård
och omsorg vid demenssjukdom**

Hugo Laigar m.fl. (M)

Särskilt uttalande:

Revisionskontoret har gjort en intressant analys av verksamheten i staden och det är glädjande att det i "allt väsentligt" fungerar.

Vi moderater läste dock kritiken i deras utlåtande kring exempelvis strukturerade arbetssätt och arbetet med att minska beteendemässiga och psykiska symtom vid demenssjukdom med fasa. Bristerna som uppmärksammas är generellt saker som vi moderater har påtalat och uppmärksammat majoriteten på under mandatperioden.

När nu också revisionen är på samma linje krävs politiskt ledarskap från majoriteten för att komma till bukt med problematiken. Att ta inspiration från oss moderater är mer än välkommet. Vi tror att alla vill att Stockholm ska erbjuda en så bra omsorg som möjligt. Men att inte se, erkänna och agera på problemen duger inte längre. Vi är beredda att ta det politiska ledarskapet som behövs om så krävs.

Äldrenämnden 21 oktober 2025

Ärende 9

Dnr: ALD 2025/291

Revisionsrapport nr 2/2025 Vård och omsorg vid demenssjukdom

Thomas Wihlman (C)
Margita Jacobsson (L)

Särskilt uttalande:

I revisionsrapporten konstateras det viktiga faktum att, som en samlad bedömningen att vård och omsorg för personer med demenssjukdom på särskilt boende och inom hemtjänsten i kommunal regi i huvudsak utgår från nationella riktlinjer och kommunfullmäktiges uppdragsbeskrivningar. Det finns dock inte samma möjlighet att arbeta multiprofessionellt och teambaserat inom hemtjänsten.

Detta ser Centerpartiet som bekymmersamt och vi konstaterar liksom revisorerna att hemtjänsten har svårigheter att arbeta multiprofessionellt och teambaserat och försvåras ytterligare av att ansvaret för hemsjukvården ligger utanför stadens ansvar. Vår bedömning är att detta inte beror på bristande ambition bland personal och ledning inom äldreomsorgen utan är en strukturell fråga. Samverkan med regionen är ju av stor vikt vid upprättande av de individuella planerna, SIP vilket revisionskontoret också påpekar.

Svaret för förvaltningshåll handlar bland annat om att det finns ett pågående utvecklingsarbete vad gäller SIP. Centerpartiet ser gärna en mer konkret beskrivning av vad arbetet innebär och hur långt man kommit, samt vilken effekt man bedömer att åtgärderna har vid vården av personer med demenssjukdom, särskilt bland dem som har hemtjänst.

§ 10**Redovisning av ej verkställda beslut, kvartal 2 2025**

ALD 2025/177

Beslut

Äldrenämnden överlämnar anmälan med sammanställning av stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut för kvartal 2 år 2025 till kommunfullmäktige.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Enligt 11 kap. 1 § socialtjänstlagen (2025:400) är kommunerna skyldiga att kvartalsvis rapportera alla gynnande beslut som inte verkställts inom tre månader. Rapportering ska ske till tillsynsmyndigheten Inspektionen för vård och omsorg (IVO) samt kommunens revisorer.

I ärendet redovisas de 358 beslut som stadsdelsnämnderna rapporterat till IVO, revisionskontoret och äldreförvaltningen avseende kvartal 2, år 2025. Redovisningen omfattar beslut som vid kvartalets slut har fortsatt vara ej verkställda, beslut som har verkställts och beslut som har avslutats. Totalt var 217 beslut fortsatt ej verkställda. Övervägande del av dessa beslut hade som orsak att den enskilde tackat nej till ett erbjudande om plats på särskilt boende. Främsta orsaken var att den enskilde har ett specifikt önskemål om boende eller inte vill flytta när ett erbjudande kommer. Totalt verkställdes 68 beslut under kvartal 2, 25 beslut avslutades. Främsta orsaken till att besluten avslutats var att den enskilde återtagit sin ansökan.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/177-3 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande - Rapportering av ej verkställda beslut enligt 11. 1§ socialtjänstlagen, kvartal 2 år 2025
- ALD 2025/177-4 Bilaga 1. Statistikrapport

§ 11**Skrivelse om att få ta del av branschrådets synpunkter och medskick**

ALD 2025/264

Beslut

Äldrenämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen om att få ta del av branschrådets synpunkter och medskick.

Särskilt uttalande

Nike Örbrink (KD), Hugo Laigar (M), Margita Jacobsson (L) och Thomas Wihlman (C) lämnar ett gemensamt särskilt uttalande.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Nike Örbrink (KD) och Annette Hellström m.fl. (M) framför i en skrivelse till äldrenämnden att oppositionen saknar möjlighet att få ta del av vad som diskuteras på branschrådsmöten. Oppositionen riskerar därmed att gå miste om viktiga perspektiv och medskick från vissa av stadens utförare. Ledamöterna framför vidare att de vill ha svar på nedanstående frågor:

- Vad diskuterades på föregående branschråd?
- Förs det protokoll eller minnesanteckningar vid branschråd och föreligger det i så fall något hinder för oppositionen att få ta del av dessa?
- Är det möjligt att oppositionen ges möjlighet att kontinuerligt ta del av det som lyfts på branschrådet?

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/264-2 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande - Skrivelse om att få ta del av branschrådets synpunkter och medskick

- ALD 2025/264-2.1 Bilaga 1. Skrivelse om att få ta del av branschrådets synpunkter och medskick - Nike Örbrink (KD) och Anette Hellström m.fl. (M)

Äldrenämnden 21 oktober 2025

Ärende 11

Dnr: ALD 2025/264

**Skrivelse om att få ta del av
branschrådets synpunkter och
medskick**

Nike Örbrink (KD)
Hugo Laigar m.fl. (M)
Margita Jacobsson (L)
Thomas Wihlman (C)

Särskilt uttalande:

Vi tackar förvaltningen för en intressant historisk exposé över branschrådets tillblivelse och utveckling. Vidare noterar vi att det är äldrenämndens ordförande som beslutar om de förda minnesanteckningarna ska delgivas oppositionen. Vi kan inte annat än att skicka vidare vår önskan om att så också sker framgent. Så att vi i oppositionen ges förutsättningar att skapa oss en bild över vilka frågor som är viktiga för branschen.

§ 12**Svar på remiss av handlingsplan för bostadsförsörjning**

ALD 2025/317

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen gällande Stockholms stads handlingsplan för bostadsförsörjning och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Särskilt uttalande

Thomas Wihlman (C) lämnar ett särskilt uttalande.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Nike Örbrink (KD) föreslår att nämnden beslutar enligt förslaget från Kristdemokraterna.

Margita Jacobsson (L) föreslår att nämnden beslutar enligt förslaget från Liberalerna.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Enligt bostadsförsörjningslagen ska varje kommun ta fram en handlingsplan för bostadsförsörjningen i kommunen. I Stockholms stad föreslås nuvarande *Riktlinjer för bostadsförsörjning 2021 - 2024* ersättas av föreliggande förslag *Handlingsplan för bostadsförsörjning*.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget som helhet, planen är tydlig och välformulerad. I bilagorna finns ett gediget planeringsunderlag som dock behöver justeras i några avseenden för att bland annat tydliggöra vilka boendeformer som avses. Kopplat till planens mål och delmål föreslås en rad insatser varav äldrenämnden har tilldelats ansvaret för tre. Två av dessa anser förvaltningen vara av mer generell karaktär och inte enbart en fråga för äldrenämnden.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget att genomförande och uppföljning av handlingsplanen ska ske inom ramen för ordinarie planering och uppföljning av verksamheten.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/317-3 (Godkänd - R 2) Tjänsteutlåtande - Svar på remiss av handlingsplan för bostadsförsörjning
- ALD 2025/317-3.1 Bilaga 1. Handlingsplan för bostadsförsörjning
- ALD 2025/317-3.2 Bilaga 2. Lokala behov
- ALD 2025/317-3.3 Bilaga 3. Kunskaps- och nulägesanalys

Äldrenämnden 21 oktober 2025

Ärende 12

Dnr: ALD 2025/317

Svar på remiss av handlingsplan för bostadsförsörjning

Nike Örbrink (KD)

Förslag till beslut:

1. Att återremittera förslaget till handlingsplan,
2. Att justera handlingsplanen utifrån vad som anförs nedan
3. Att därutöver anföra följande

Under 2024 publicerade Stockholms Handelskammare en undersökning som visade att drygt var femte person har funderat på att flytta från Stockholm på grund av den dysfunktionella bostadsmarknaden, och bland unga gäller detta en av tre. Därutöver är en majoritet av Stockholms föräldrar oroliga över att deras barn kommer ha svårt att flytta hemifrån. Bostadsbristen utgör ett stort problem för staden och dess invånare. Konkret försämrar den Stockholms konkurrenskraft, förutsättningar för ekonomisk tillväxt och i förlängningen stadens möjlighet till en utvecklad välfärd. Den försvårar familjeplanering och har, i de fall den leder till trångboddhet, negativa sociala konsekvenser för stadens invånare.

Hyresregleringen har efter flera decennier underminerat byggbranschens möjligheter att möta efterfrågan på bostadsmarknaden; utan lönsamhet sätts inga nya spadar i marken. Det är på andrahandsmarknaden de reella hyresnivåerna gör sig synliga medan priserna i de äldre allmännyttiga bestånden vittnar om en enorm dissonans mellan utbud och efterfrågan som bara kommer bli större med tiden. Vi noterar att förslaget till handlingsplan ser dessa höga trösklar som en stor utmaning för bostadsförsörjningen i Stockholm, liksom finansiering av bostäder för såväl byggbranschen som bostadssökande. Men vi saknar ett seriöst resonerande kring hur befintliga regleringar, såväl statliga som kommunala, försvårar för bostadsförsörjningen i båda led. Att bara peka ut höga hyresnivåer, kreditrestriktioner, dålig lönsamhet för byggherrar och långa kötider för sökande som isolerade utmaningar snarare än faktiska symptom av de grundläggande orsakerna, framstår allt för förenklat. Vidare saknas en insikt i att den politik som bedrivs på kommunal nivå fördyrar och försvårar för bostadsbyggandet. Förslagen i handlingsplanen om att se över möjligheten att detaljstyra hyresnivåer även i privata hyresbestånd och att privata hyresvärdar ska tvingas tillgängliggöra sina befintliga bestånd till bostadskön för att beviljas nya markanvisningar, kommer göra det mindre attraktivt att bygga i de klåfingriga politikernas Stockholm.

En annan utmaning enligt handlingsplanen är ett ineffektivt nyttjande av det befintliga bostadsbeståndet. Vi instämmer i att dåligt fungerande flyttkedjor utgör ett problem som

avskräcker flytt till mindre bostäder när barnen flyttar hemifrån eller till seniorbostad på ålderns höst – om man så önskar. Men vi är mycket skeptiska till formuleringar om att ”individer bor större än deras egentliga behov”, särskilt när det motiveras med att nå stadens miljö- och klimatmål. Det är ett väldigt cyniskt synsätt att betrakta rymligt boende stockholmare som ineffektiva eller hinder i miljöpolitiken bara för att de bor stort.

Vi instämmer i att det som byggs i större grad måste innehålla diversifierade bostadsstorlekar. Det ska vara möjligt att både köpa sin första bostad eller att bo ännu större och bilda familj i ett och samma kvarter. Så skapar vi levande stadsdelar och stärker den sociala hållbarheten. Men förslaget till handlingsplan blottar vänsterpartiernas verkliga ambition om att tvångsbeblanda stadsdelar: *minst* hälften av allt som byggs ända ner på stadsdelsnivå ska vara hyresrätter och de ska mer fördel utgöras av de billiga Stockholmshusen. Styrets uttalade ambition att spränga in höghus och hyresrätter i villaområden maskeras som integrationsfrämjande insatser trots att flera av stadens småhusområden har en högre andel invånare med utländsk bakgrund än exempelvis Södermalm, Aspudden och Midsommarkransen. Detta trots småhus- och äganderätternas dominans. Likt Hyresgästföreningen genomsyras nu vänstersidan allt mer av en syn på villaområden som ohållbara och oönskade – inte för att de fungerar dåligt utan för att de kontrasterar allt för mycket med utsatta områden. Det är en lathetens jämlikhetspolitik, enbart fokuserad på att sprida ut utsattheten i statistiken istället för att åtgärda dess verkliga orsaker.

Avslutningsvis ser vi med intresse och nyfikenhet på att staden ämnar utveckla ett mer behovsanpassat system för att fördela allmännyttiga bostäder, till skillnad mot den raka kön i dagens bostadskösystem. Men vi vill understryka att denna sociala ambition förutsätter en förändrad syn på de kommunala bostadsbolagens roll och åtagande i samhället. Så länge kommunens allmännytta utgör potentiell hyresvärd till hela befolkningen oaktat utsatthet eller ekonomisk kapacitet så går det inte att på ett legitimt sätt frånga raka kösystem, exklusive befintliga specialbostäder för exempelvis studenter eller seniorer. Vi ser hellre att stadens kommunala bostadsbolag utvecklar en ny typ av specialbostäder bredvid de befintliga, som prissätts och fördelas utifrån behov till de som inte på egen hand klarar av att ta sig in på bostadsmarknaden, istället för raka köer. Detta för att successivt forma om de kommunala bostadsbolagen från konkurrenter till sociala komplement i relation till de privata bostadsbolagen i samhället, samtidigt som åtagandet för ordinarie bostadsbyggande i större grad behöver åläggas privata aktörer och inte det offentliga.

Äldrenämnden

21 oktober 2025

**Handlingsplan för
bostadsförsörjning.** Svar på remiss
från kommunstyrelsen.

Ärende 12

Dnr: ALD 2024/1201

Margita Jacobsson (L)

Förslag till beslut

1. Att delvis bifalla kontorets förslag
2. Att därutöver anföra följande

De riktlinjer för bostadsförsörjnings om nu revideras är väl genomarbetade och innehåller bra förslag, men Liberalerna vill lyfta några särskilda aspekter som vi anser behöver tas i beaktande.

Som riktlinjerna beskriver finns flera olika mått på trångboddhet men vi vill påpeka att inget mått på riktigt fångar upp problematiken av den extrema trångboddhet eller ofrivilliga trångboddhet som vi ser i delar av staden, inte sällan i stadens utsatta områden.

När det gäller bostäder för särskilt prioriterade grupper, som t.ex. bostäder med särskild service, kan mer göras. Staden bör arbeta för att allmänt stärka samarbetet med privata aktörer och låta fler byggaktörer få markanvisningar särskilt för att bidra till att nå de bostadssociala målen.

Gruppen strukturellt bostadslösa bör särskilt uppmärksammas i riktlinjerna. Det handlar om människor som av olika skäl har mycket svårt att ta sig in på bostadsmarknaden. Det kan röra sig om äldre med låg pension, personer med långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning, ensamstående föräldrar samt andra grupper med begränsade ekonomiska resurser. Dessa människor riskerar att fastna i osäkra och dyra boendelösningar under lång tid. Staden behöver därför utveckla fler vägar in på bostadsmarknaden för den här gruppen, bland annat genom särskilda upplåtelseformer och ett nära samarbete med både allmännyttan och privata aktörer. På så sätt kan vi bidra till att fler stockholmare får möjlighet till en trygg och långsiktig bostadssituation.

En möjlighet för staden att prova är att rikta allokeringen av de små kostnadseffektiva tvåorna i Stockholmshusen till exempelvis strukturellt bostadslösa äldre.

Äldrenämnden 21 oktober 2025

Ärende 12

Dnr: ALD 2025/317

Svar på remiss av handlingsplan för bostadsförsörjning

Thomas Wihlman (C)

Särskilt uttalande:

Handlingsplanen tar upp stadens bostadsförsörjning på ett mer generellt sett och pekar endast marginellt på de problem, inte minst demografiska som gäller äldres boende. Tyvärr innehåller handlingsplanen också alldeles för lite av konkret handling. Vi kommenterar särskilt ur handlingsplanen:

Funktionella bostäder finns för de grupper staden har ett särskilt ansvar för.

Äldreförvaltningen skriver: Som en insats anges "Säkerställ tillgången till vård- och omsorgsboenden i enlighet med stadens äldreboendeplan genom inhyrning, förvärv, ombyggnation eller nyproduktion". Micasa Fastigheter i Stockholm AB föreslås ansvara för insatsen, i samverkan med äldrenämnden, exploateringsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden.

Förvaltningen anser att hänsyn bör tas till den pågående översynen av processen för planering av särskilt boende.

Centerpartiet anser att Micasa är ett bolag som har det verkställande ansvaret av planerna (byggandet) men att det bör markeras att det politiskt ansvaret ligger hos äldrenämnden, exploateringsnämnden och samhällsbyggnaden att driva processen. Vi ser det också som angeläget att även socialnämnden involveras utifrån sitt ansvar för personer med funktionsnedsättning. Det handlas inte heller om enbart åldern som avgörande faktor, utan de faktiska funktionsnedsättningar och behov man har.

Avslutningsvis är det bra, och kanske förståeligt med tanke på hur boendefrågorna hanteras och beskrivs i lika sammanhang, att handlingsplanen som Äldreförvaltningen påpekar inte korrekt beskriver de olika boendeformerna.

§ 17**Anmälan av månadsrapport september 2025**

ALD 2025/20

Beslut

Äldrenämnden lägger ärendet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/20-9 Anmälan av månadsrapport med månadsprognos september 2025

§ 18**Anmälan av protokoll från Förvaltningsgruppen (FG) den
15 oktober 2025**

ALD 2025/29

Beslut

Äldrenämnden lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/29-21 Förvaltningsgruppens (FVG) protokoll
2025-10-15

§ 19**Anmälan av protokoll från kommunstyrelsens
pensionärsråd (KPR) den 14 oktober 2025**

ALD 2025/38

Beslut

Äldrenämnden lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/38-19 Protokoll nr 9 från kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR) 2025-10-14
- ALD 2025/38-18 Bilaga 1. KPR 2025-10-14 - Synpunkter äldreboendeplan 2026

§ 20

**Anmälan av protokoll från det för socialnämnden,
äldrenämnden och överförmyndarnämnden
gemensamma rådet för funktionshindersfrågor den 16
oktober 2025**

ALD 2025/32

Beslut

Äldrenämnden lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/32-17 Protokoll funktionshinderrådet 2025-10-16

§ 21**Anmälan av beslut fattade på delegation 2025**

ALD 2025/26

Beslut

Äldrenämnden lägger ärendet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/26-19 Anmälningslista, beslut fattade på delegation 2025-10-16

§ 22**Inkomna och utgående handlingar m.m. enligt lista**

ALD 2025/212

Beslut

Äldrenämnden lägger ärendet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/212-4 Inkomna och utgående handlingar enligt lista m.m. (251014)
- ALD 2025/212-4.1 Bilaga 1. Hemställan 2025-10-10
Konsekvenser för Stockholms län av ny förordning för God och nära vård
- ALD 2025/212-4.2 Bilaga 2. Korrespondens angående hemställan 2025-10-10
- ALD 2025/212-4.3 Bilaga 3. Hemställan 2025-10-20
Korrespondens

§ 23
Övriga frågor
Utgår

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Erik Robert,Mjörnberg	2025-10-22
Karin Rebecka Nike Benedikta,Örbrink	2025-10-23